

GEWONE ZITTING 2019-2020

10 MAART 2020

BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid, om het principe van progressieve en solidaire tarifiering opnieuw in te voeren voor alle huishoudelijke gebruikers

(ingediend door mevrouw Viviane TEITELBAUM (F), mevrouw Alexia BERTRAND (F), de heren David LEISTERH (F) en Vincent DE WOLF (F))

Toelichting

De wijze waarop het watertarief wordt bepaald moet een aantal principes kunnen waarborgen en fundamentele doelstellingen kunnen bereiken. Het tariefbeleid moet bijvoorbeeld garanderen dat eenieder toegang heeft tot het water dat noodzakelijk is voor de gezondheid, hygiëne en menselijke waardigheid, en tegelijkertijd de Brusselaars aanmoedigen om de watervoorraden efficiënt en duurzamer te gebruiken door een variabel element (hoeveelheid, verontreiniging) op te nemen in de prijsstructuren.

Overeenkomstig artikel 38 van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid houdt de huishoudelijke tarifiering « rekening met het aantal personen waaruit het huishouden bestaat, door de hantering van progressieve tarieven in functie van het beroep dat er op de waterdiensten gedaan worden en voor zover het volledige verbruik van het huishouden in kwestie geregistreerd wordt door middel van een geïndividualiseerde meter eigen aan het huishouden en dit onder de verantwoordelijkheid van [Vivaqua] ressorteert ».

SESSION ORDINAIRE 2019-2020

10 MARS 2020

PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant l'ordonnance du 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau en vue de rétablir le principe de tarification progressive et solidaire applicable à tous les usagers domestiques

(déposée par Mmes Viviane TEITELBAUM (F), Alexia BERTRAND (F), MM. David LEISTERH (F) et Vincent DE WOLF (F))

Développements

Le mode de tarification de l'eau doit permettre de garantir certains principes et d'atteindre des objectifs fondamentaux. La politique tarifaire doit, par exemple, garantir l'accès de toutes et tous à l'eau nécessaire à la santé, à l'hygiène et à la dignité humaine tout en incitant les Bruxellois.es à utiliser les ressources en eau de façon efficace et plus durable grâce à l'intégration d'un élément variable (quantité, pollution) dans les structures de prix.

En vertu de l'article 38 de l'ordonnance du 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau, le système de tarification domestique « tient compte du nombre de personnes composant le ménage, au moyen de tarifs progressifs en fonction du recours aux services liés à l'utilisation de l'eau, et pour autant que l'ensemble de la consommation dudit ménage soit enregistrée au moyen d'un compteur individualisé propre au ménage et relevant de la responsabilité de Vivaqua ».

Volgens die bepaling, die werd ingediend door de Brusselse regering en aangenomen door het Parlement in april 2019, wordt nu een onderscheid gemaakt tussen de gezinnen die over een individuele meter beschikken en zij die er niet over beschikken. Dat onderscheid leidt echter tot een verschil in behandeling tussen de Brusselaars en is op zichzelf discriminerend. Het progressieve tarief kan sindsdien immers alleen worden toegepast op voorwaarde dat het gezin een eigen individuele meter heeft.

Momenteel hebben slechts zo'n 200.000 woningen of wooneenheden een individuele meter. De overige 400.000 woningen van het woningbestand zijn voorzien van een collectieve meter. De installatie van een individuele meter moet weliswaar worden aangemoedigd, aangezien deze een betere controle van het waterverbruik mogelijk maakt, maar die installatie is bijzonder duur. En in sommige gevallen kunnen wegens de verouderde infrastructuur geen individuele meters worden geïnstalleerd zonder dat er grote werkzaamheden moeten worden uitgevoerd.

Dat onderscheid is dus mogelijks discriminerend ten opzichte van 50 % van de Brusselaars en maakt het niet mogelijk om, zonder bewustmakings- en begeleidingsmaatregelen, de bovengenoemde doelstellingen te halen, namelijk de burgers aanzetten tot een solidair, verantwoordelijk en duurzaam gedrag.

Dit voorstel van ordonnantie strekt ertoe dat onderscheid op te heffen en opnieuw meer billijkheid in te voeren tussen Brusselaars door uitdrukkelijk te preciseren dat de watertarifiering in beginsel voor alle Brusselse gezinnen progressief is, afhankelijk van het aantal personen waaruit het gezin bestaat en het verbruikte watervolume.

Dat neemt echter niet weg dat, om het progressieve en solidaire tarifieringssysteem zo rechtvaardig mogelijk toe te passen, het individueel verbruik van de gezinnen en de precieze samenstelling ervan gekend moeten zijn. Die tarifiering is dus geschikt voor een woning met één individuele meter per gezin, maar wordt dikwijls niet optimaal toegepast in de andere gevallen. In de praktijk wordt de totale factuur voor degenen met een collectieve meter dikwijls verdeeld op basis van een gemiddelde berekening die niet altijd rekening houdt met de samenstelling van de gezinnen.

Hoewel door de goedkeuring van dit voorstel alle Brusselse gezinnen opnieuw zullen kunnen genieten van de progressieve tarifiering, ongeacht of zij al dan niet over een individuele meter beschikken, lijkt het de indieners van dit voorstel uiterst belangrijk om na te denken over de perfectie van het tarifieringssysteem zodat het voor eenieder op billijke wijze toepasbaar zou zijn en bijgevolg het halen van de doelstellingen ter verbetering van de duurzaamheid van de watervoorraden.

Selon cette disposition, déposée par le Gouvernement bruxellois et adoptée par le Parlement en avril 2019, une distinction entre les ménages qui disposent d'un compteur individuel et ceux qui n'en disposent pas est désormais d'application. Cette distinction génère toutefois une différence de traitement entre Bruxellois.es et est par nature discriminatoire. En effet, le tarif progressif ne peut s'appliquer, depuis lors, qu'à la condition de la présence d'un compteur individuel propre au ménage.

Actuellement, seuls quelque 200.000 logements ou unités d'occupation bénéficient d'un compteur individuel. Les 400.000 logements restants du parc immobilier sont alimentés par un compteur collectif. Si l'installation d'un compteur individuel doit être encouragée dès lors que celui-ci permet une meilleure maîtrise de la consommation d'eau, cette installation se révèle particulièrement coûteuse. Et dans certains cas, les infrastructures vétustes ne permettent pas l'installation de compteurs individuels sans devoir réaliser d'importants travaux.

Cette distinction est donc potentiellement discriminatoire à l'égard de 50 % de Bruxellois.es et ne permet pas d'atteindre, sans mesures de sensibilisation et d'accompagnement, les objectifs précités, à savoir inciter les citoyen.ne.s à adopter un comportement solidaire, responsable et durable.

La présente proposition d'ordonnance vise à supprimer cette distinction et à rétablir davantage d'équité entre Bruxellois.es en précisant explicitement que la tarification de l'eau est par principe progressive pour tous les ménages bruxellois en fonction du nombre de personnes composant le ménage et du volume d'eau consommé.

Cependant, il n'en reste pas moins que pour appliquer le plus justement le système de tarification progressive et solidaire, il est nécessaire de connaître la consommation individuelle des ménages et la composition précise de ceux-ci. Cette tarification convient donc bien pour un logement desservi par un compteur unique et individuel par ménage, mais n'est souvent pas appliquée de manière optimale dans les autres cas. Dans les faits, pour ceux qui ne disposent que d'un compteur collectif, la facture globale est bien souvent répartie sur la base d'un calcul moyen qui ne tient pas toujours compte de la composition des ménages.

Si tous les ménages bruxellois pourront à nouveau jouir de la tarification progressive, avec l'adoption de la présente proposition, que ceux-ci disposent d'un compteur individuel ou pas, il paraît primordial pour les auteurs de la présente proposition d'entamer une réflexion en vue de parfaire le système de tarification pour qu'il soit applicable à toutes et tous de manière équitable et, partant, de rencontrer les objectifs d'amélioration de la durabilité des ressources en eau.

Viviane TEITELBAUM (F)
Alexia BERTRAND (F)
David LEISTERH (F)
Vincent DE WOLF (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid, om het principe van progressieve en solidaire tarifiering opnieuw in te voeren voor alle huishoudelijke gebruikers

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In artikel 38 van de ordonnantie van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid, wordt het vierde streepje van paragraaf 3 vervangen door wat volgt :

« – de huishoudelijke tarifiering is progressief naargelang het verbruikte watervolume en houdt rekening met het aantal personen waaruit het gezin bestaat ; ».

Artikel 3

Deze ordonnantie treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

PROPOSITION D'ORDONNANCE

modifiant l'ordonnance du 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau en vue de rétablir le principe de tarification progressive et solidaire applicable à tous les usagers domestiques

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

À l'article 38 de l'ordonnance 20 octobre 2006 établissant un cadre pour la politique de l'eau, le quatrième tiret du paragraphe 3 est remplacé par ce qui suit :

« – la tarification domestique est progressive en fonction du volume d'eau consommé et tient compte du nombre de personnes composant le ménage ; ».

Article 3

La présente ordonnance entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Viviane TEITELBAUM (F)
Alexia BERTRAND (F)
David LEISTERH (F)
Vincent DE WOLF (F)